

č. [redacted] orná půda, p. č. [redacted] orná půda v k. ú. S [redacted], evidovaným na LV číslo [redacted] pro obec a k. ú. S [redacted] u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště R [redacted] (výrok I.), pozemky parc. č. [redacted] v k.ú. S [redacted] přikázal do výlučného vlastnictví 3. žalovaného (výrok II.), pozemky parc. č. [redacted] v k.ú. S [redacted] přikázal do výlučného vlastnictví 2. žalovaného (výrok III.), 3. žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci na vypořádání podílu částku 75 000 Kč do 30ti dnů od právní moci rozsudku (výrok IV.), 3. žalovanému uložil povinnost zaplatit 1. žalovanému na vypořádání podílu částku 55 000 Kč do 30ti dnů od právní moci rozsudku (výrok V.).

2. O nákladech řízení rozhodl soud prvního stupně podle § 142 odst. 2 o.s.ř. tak, že právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků (výrok VI.), neboť v posuzovaném případě všichni účastníci řízení souhlasili se zrušením a vypořádáním spoluvlastnictví a se způsobem jeho vypořádání. Spornou zůstala mezi účastníky otázka náhrady nákladů řízení. Procesní stanoviska účastníků se v průběhu řízení měnila, nakonec však dospěli k dohodě o vypořádání, když žalobce přistoupil na vypořádací podíl ve výši 75 000 Kč.
3. Proti tomuto rozsudku, pouze proti výroku VI., podal včas odvolání žalobce, který se domáhá jeho změny v napadené části a přiznání mu náhrady nákladů řízení od 2. žalovaného a 3. žalovaného v celkové částce 56 447 Kč a zároveň, aby těmto žalovaným byla uložena povinnost nahradit mu náklady odvolacího řízení. Soudu prvního stupně vytýká, že mu nepřiznal náhradu nákladů řízení přesto, že žaloba byla podána důvodně, žalovaní 2. a 3. si vypořádali spoluvlastnictví ke své spokojenosti, kdy se stali výlučnými vlastníky konkrétních pozemků a vyřešili tak i spoluvlastnictví 1. žalovaného. Žalobce se před podáním žaloby pokoušel spoluvlastnictví zrušit a vypořádat smírnou cestou, přičemž zájem o podíl žalobce měl pouze 2. žalovaný, avšak za nízkou cenu neodpovídající hodnotě podílu. V průběhu řízení se měnilo účastenství, když 2. žalovaný koupil podíl M [redacted] Č [redacted] a namísto České republiky do řízení vstoupil 3. žalovaný, který získal podíl po H [redacted] M [redacted] v rámci likvidace dědictví. 3. žalovaný projevil zájem o převzetí podílu žalobce v průběhu řízení. Nakonec však dohodou stvrzenou rozhodnutím soudu si mezi sebou rozdělili pozemky 2. a 3. žalovaný. V tomto směru žalobce nemohl vypořádání ovlivnit, neboť jeho prvotnímu požadavku zrušení a vypořádání tak, že on přestane být spoluvlastníkem a bude mu vyplacena náhrada, bylo vyhověno. Požadoval vyplacení náhrady ve výši 81 835 Kč. Dle rozhodnutí soudu prvního stupně mu bude vyplacena náhrada 75 000 Kč, což představuje minimální rozdíl a nelze tedy usuzovat na neúspěch žalobce v tomto směru.
4. 2. žalovaný se vyjádřil k odvolání žalobce tak, že odvolání považuje za nedůvodné, neboť soud prvního stupně rozhodl a posoudil otázku náhrady nákladů řízení zcela správně. Žalobce navrhoval způsob vypořádání spoluvlastnictví tak, aby pozemky byly přikázány do spoluvlastnictví 2. žalovaného v podílu 7/10, 1. žalovaného v podílu 1/10 a M [redacted] Č [redacted] v podílu 1/10 a České republiky v podílu 1/10. Domáhal se tedy zrušení spoluvlastnictví, přičemž navrhoval způsob vypořádání tak, aby spoluvlastnictví v případě žalovaných zůstalo zachováno, což neodpovídá pravidlům pro vypořádání spoluvlastnictví podle § 1141 odst. 2 občanského zákoníku. V napadeném rozsudku bylo rozhodnuto o způsobu vypořádání zcela jinak, než žalobce navrhoval, proto v této věci nemůže být úspěšný. Všichni účastníci řízení souhlasili se zrušením spoluvlastnictví, dohodli se na způsobu vypořádání. Na výši vypořádacího podílu se účastníci shodli. Nesouhlasí s argumentací žalobce, že vypořádání spoluvlastnictví jako celku spočívalo v individuálních požadavcích 2. a 3. žalovaného, ale právě v požadavku žalobce, že za finanční náhradu neobdrží žádné rozdělované pozemky. Požadavek žalobce tak podstatně ovlivnil způsob vypořádání a samotné individuální vypořádání mezi dalšími účastníky. Nebýt aktivity ostatních spoluvlastníků, dohoda o vypořádání, se kterou i žalobce souhlasil, by nevznikla a soudní spor by nemohl být takto ukončen. Dohodu pro žalobce tak sjednali zejména 2. a 3.

žalovaný. Jelikož se účastníci na vypořádání v podstatě dohodli, nelze určit, kdo z účastníků řízení měl v poměru proti ostatním ve věci úspěch. Navrhl, aby odvolací soud odvolání žalobce jako nedůvodné zamítl.

5. 1. žalovaný se nevyjádřil.
6. 3. žalovaný ve svém vyjádření k odvolání žalobce uvedl, že žalobce souhlasil s tím, že by se spokojil s cenou vypořádacího podílu 70 000 Kč. Přesto 3. žalovaný navrhl částku 75 000 Kč, která zahrnuje i veškeré nároky žalobce. Další požadavek žalobce na náhradu nákladů řízení nepovažuje za spravedlivý ani korektní a připojil se k vyjádření 2. žalovaného.
7. Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v napadené části (výrok VI. ve vztahu mezi žalobcem a 2. žalovaným a 3. žalovaným), jakož i řízení, které předcházelo, podle § 212 a § 212a odst. 1, odst. 5 a 6 o.s.ř. a odvolání neshledal důvodným. Výroky I., II., III., IV., V., a část výroku VI. ve vztahu mezi žalobcem a 1. žalovaným rozsudku soudu prvního stupně nabyly samostatně právní moci.
8. Ze spisu soudu prvního stupně se podává, že žalobce se domáhal žalobou zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k pozemkům p. č. [REDAKCE] v k.ú. S [REDAKCE], zapsaným na LV č. [REDAKCE] pro obec a k.ú. S [REDAKCE] u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště R [REDAKCE], navrhl, aby tyto pozemky byly přikázány do spoluvlastnictví 2. žalovaného v podílu 7/10, 1. žalovaného v podílu 1/10, M [REDAKCE] Č [REDAKCE] v podílu 1/10 a České republiky v podílu 1/10 s tím, že 2. žalovaný bude povinen zaplatit žalobci náhradu za spoluvlastnický podíl ve výši 81 835 Kč.
9. Dohodu o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví před podáním žaloby se nepodařilo uzavřít, když 1. žalovaný uvedl, že nemá dostatek finančních prostředků na vypořádání podílového spoluvlastnictví, dědické řízení po H [REDAKCE] M [REDAKCE] nebylo v té době skončeno. 2. žalovaný souhlasil s návrhem na zrušení a vypořádání spoluvlastnictví a za ideální podíl žalobce na nemovitostech ve výši 1/10 nabídl částku 28 000 Kč, na kterou však žalobce nepřistoupil. 2. žalovaný tedy žalobci nabídl další způsoby řešení, a sice, že by žalobci odprodal svůj spoluvlastnický podíl o velikosti 6/10 předmětných nemovitostech za částku 491 012 Kč či žalobce odprodá svůj spoluvlastnický podíl za rozumnou adekvátní cenu. V průběhu řízení před soudem prvního stupně do řízení vstoupil na místo České republiky 3. žalovaný na základě dražby nemovitostí, která proběhla v rámci likvidace dědictví zůstavitelky H [REDAKCE] M [REDAKCE]. Ten od počátku navrhoval zrušení a vypořádání spoluvlastnictví dohodou a mimosoudním řešením.
10. Z obsahu spisu soudu prvního stupně se dále podává, že před prvním jednáním ve věci žalobce navrhl k odkoupení vlastní podíl za částku 58 500 Kč a poplatky a náklady spojené s převodem. Navrhl dále případně variantu odprodeje vlastního podílu 2. žalovanému a 4. žalovanému, každému částkou 40 817,50 Kč s tím, aby žalovaní zůstali nadále podílovými spoluvlastníky předmětných nemovitostí. 1. žalovaný souhlasil se zrušením a vypořádáním spoluvlastnictví tak, že vlastníkem jeho podílu se stane 2. žalovaný a za svůj podíl požaduje částku 55 000 Kč. Dále bylo zjištěno, že 2. žalovaný uzavřel kupní smlouvu s tehdy 3. žalovanou M [REDAKCE] Č [REDAKCE], kterou koupil její podíl ve výši 1/10 na předmětných nemovitostech a jeho podíl na nemovitostech tak narostl na 7/10. Souhlasil zároveň s návrhem 1. žalovaného na vypořádání jeho spoluvlastnického podílu. Následně 2. a 3. žalovaný uzavřeli dohodu o přikázání pozemků tak, jak je ve výroku rozsudku soudu prvního stupně uvedeno, a 3. žalovaný se zavázal vyplatit spoluvlastnické podíly žalobce a 1. žalovaného, kteří na nabídnuté částky přistoupili.

11. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení ve sporech o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví se vychází z principu procesního úspěchu ve věci (§ 142 o.s.ř.). Jestliže soud žalobě vyhoví a vypořádá podílové spoluvlastnictví způsobem, který žalobce navrhol, je namísto postup podle § 142 odst. 1 o.s.ř. V případě, že soud rozhodl o vypořádání jinak, než žalobce navrhol, je na místě úvaha o postupu podle § 142 odst. 2 o.s.ř., přičemž je vždy nutno přihlídnout k individuálním okolnostem konkrétního případu (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2013, sp. zn. 22 Cdo 1795/2013). V řízení o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví je úspěch ve věci třeba hodnotit ve vztahu k žalobě samotné, ale i ve vztahu k celému průběhu řízení a závěrečným procesním stanoviskům účastníků řízení s případným přihlídnutím k tomu, zda ze strany účastníka řízení nejde o zneužití jeho procesních práv (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 9. 2014, sp. zn. 22 Cdo 3389/2014). Souhlasí-li všichni spoluvlastníci se zrušením a vypořádáním spoluvlastnictví a sporným mezi nimi je jen způsob vypořádání, je to třeba zohlednit při rozhodování o nákladech řízení; úspěch v řízení tu nelze posuzovat jen podle toho, že spoluvlastnictví bylo na základě žaloby zrušeno a žalobce byl tak úspěšný. Soud musí vycházet z toho, jaká zásadní otázka byla mezi účastníky sporná, k čemu bylo vedeno dokazování a jak byl tento spor řešen v rozhodnutí (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. 22 Cdo 2059/2015). Rozhodnutí o tom, zda a nakolik byl účastník procesně úspěšný, závisí na úvaze soudu.
12. V projednávané věci je nutné přihlídnout k následujícím skutečnostem. V žalobě žalobce žádal zrušit spoluvlastnictví k předmětným nemovitostem s tím, že jejich rozdělení není dobře možné, on sám nestojí o přikázání těchto věcí a navrhol vypořádat spoluvlastnictví tak, že jeho podíl na nemovitostech převezme 2. žalovaný, který zůstane nadále v podílovém spoluvlastnictví s 1. žalovaným, M. Č. a Českou republiku (každý v poměru 1/10 k celku), a to za náhradu ve výši 81 835 Kč. 1. žalovaný souhlasil se zrušením spoluvlastnictví, ale neměl finanční prostředky na vypořádání spoluvlastnictví, žalovaná M. Č. nesouhlasila se zrušením spoluvlastnictví a žalovaná Česká republika namítala nedostatek věcné legitimace. 1. žalovaný od počátku souhlasil se zrušením a vypořádáním podílového spoluvlastnictví, ale jako celku, tedy způsobem, kdy je ochoten převzít podíl žalobce, ale za jinou než jím navrhovanou částku, tedy cenu obvyklou, případně nabízel k odkupu žalobci vlastní podíl na nemovitostech. Do řízení vstoupivší 3. žalovaný od počátku souhlasil se zrušením a vypořádáním spoluvlastnictví. 2. a 3. žalovaní následně uzavřeli dohodu o přikázání pozemků do svého výlučného vlastnictví a navrhli částku k vypořádání za podíl žalobce a za podíl 1. žalovaného. S těmito návrhy jmenovaní souhlasili.
13. Ze shora uvedeného vyplývá, že soud prvního stupně nerozhodl o vypořádání spoluvlastnictví způsobem navrženým žalobcem. Vyšel z návrhu žalovaných a zohlednil především konzistentní názor, který 2. žalovaný a následně i 3. žalovaný v řízení zastávali. Právě 2. a 3. žalovaní byli aktivní při snaze o komplexní vypořádání spoluvlastnictví, zatímco žalobce požadoval jediné, a sice aby byl ze spoluvlastnictví vyplacen. Odvolací soud tedy přisvědčil závěru soudu prvního stupně, že v dané věci nelze uzavřít, že žalobce byl v řízení úspěšný.
14. Odvolací soud z uvedených důvodů rozsudek soudu prvního stupně v napadené části výroku VI. podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrdil.
15. O náhradě nákladů odvolacího řízení ve vztahu mezi žalobcem a žalovanými bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o.s.ř. a § 142 odst. 1 o.s.ř. za použití § 151 o.s.ř. V odvolacím řízení z hlediska jeho předmětu a výsledku byli plně procesně úspěšní žalovaní, náleží jim tak náhrada účelně vynaložených nákladů řízení vůči žalobci v plném rozsahu.

16. Ve vztahu mezi žalobcem a 2. žalovaným ten učinil jeden úkon právní služby (vyjádření k odvolání). Proto odvolací soud uložil žalobci povinnost nahradit úspěšnému 2. žalovanému na nákladech odvolacího řízení 2 843,50 Kč. Tato částka sestává z poloviny odměny ve výši 2 050 Kč, určené podle § 7 bod 5, § 8 odst. 5 a § 11 odst. 2 písm. c) advokátního tarifu, vycházející z tarifní hodnoty 75 000 Kč, jednoho režijního paušálu ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a z částky 493,50 Kč, odpovídající 21 % daně z přidané hodnoty z výše uvedených částek. Lhůta k plnění byla stanovena v souladu s § 160 odst. 1 o.s.ř. a platební místo podle § 149 odst. 1 o.s.ř..
17. Ve vztahu mezi žalobcem a 3. žalovaným učinil 3. žalovaný jeden úkon (vyjádření k odvolání). V řízení nebyl zastoupen, a proto mu náleží paušální náhrada ve výši 300 Kč podle § 1 odst. 3 písm. a) a § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. za použití § 151 odst. 3 o.s.ř..

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 17. ledna 2019

JUDr. Martina Štolbová v. r.
předsedkyně senátu